

Дорогий друже!

Якщо ти любиш свою Вітчизну — Україну, якщо хочеш краще пізнати українську культуру — безцінне багатівкове надбання народу, то ознайомся з цією хрестоматією, в якій зібрано пісні майже з усіх куточків України. Поетична краса нашої пісні та незрівнянна мелодійність принесли їй всесвітню славу. Пісня — це дзеркало народного життя країни в цілому і кожного окремого регіону: Київщини, Полтавщини, Буковини, Поділля, Волині, Галичини та ін.

У нашій хрестоматії пісенні зразки розміщено за жанрами. Календарно-обрядовий жанр (веснянки, петрівчанські, купальські та жнивварські пісні, колядки і щедрівки) сягає своїм корінням сивої давнини. Особливе місце серед обрядових пісень займають веснянки — здебільшого світлі, бадьорі хороводні пісні широкої тематики: весняні роботи в полі та городі, молодіжні ігри, кохання. Хоровод — це ціле театралізоване дійство, в якому дівчата та хлопці співають, руками імітуючи весняні роботи («А ми просо сіємо», «А в нашого жученька», «Ой виходьте, дівчата» та ін.).

Своєрідною тематикою вирізняються петрівчанські пісні, які співають у пору буйного цвітіння природи, коли люди прощаються з весною («Гаєм зелененьким», «Ой Петрівочка минається» та ін.).

А якими чудовими піснями та іграми супроводжується поетичне народне свято Івана Купала! («Купала на Івана» та ін.) Тут і природа, і кохання, і розваги.

У жнивварських піснях відображено працю і турботи хліборобів. Обжинковий цикл пісень пов'язаний із завершенням жнив. Інколи тут звучить і мотив тяжкої підневільної праці (як у пісні «У неділю поранесенько»).

В обрядових піснях будь-якої пори року стародавні язичницькі вірування тісно переплелися з пізнішими, християнськими. Це особливо помітно у зимових святах: Різдво і Новий рік — з колядками та щедрівками. Це — пісні величально-побажального характеру, в яких уславлюються господар та його родина, бажається здоров'я і достаток, хороший врожай у новому році. У текстах пісень господар уподібнюється сонцю, його дружина — місяцю, діти — зорям. У збірці подано відомі пісні цього жанру: «Щедрик», «Ой сивая та і зозуленька» та ін.

До зимового циклу належать і пісні, що їх співають на свято Маланки — своєрідний передноворічний карнавал, поширений у карпатських селах («Меланка ходила» та ін.).

Сільське весілля в Україні — це справжня музична вистава, яка супроводжується піснями та інструментальною музикою. Кожна весільна пісня, за давньою традицією, пов'язана з певною «сценічною» ситуацією — запрошенням гостей, плетінням вінків, убиранням короваю, прощанням молодої з батьками і подругами тощо. Відповідно і характер весільних пісень різний: то спокійний, лагідний, то веселий, то сумний, подібний до плачу («Місяцю-рогоженьку» та ін.).

Найрізноманітніші за тематикою і характером родинно-побутові пісні, адже в них відображено широку панораму життя народу.

Тут і колискові, і дитячі пісні, близькі до календарно-обрядових. Вони пов'язані з грою, танцем, театралізованим дійством, у них фігурують уособлені образи природи, звірів та птахів. Є пісні про родинні стосунки, про гірку долю дівчини, силу віддану заміж за нелюба, і про кохання — щасливе або нещасливе, зражене, про важку працю тощо. Характерно, що у піснях події людського життя розгортаються на тлі природи, яка ніби радіє і страждає разом з героями пісень («Посаджу я рожу» та ін.).

Поряд із сумними ліричними піснями існує велика група жартівливих пісень, в яких український народ із властивим йому неперевершеним почуттям гумору осміює людські вади, причому герой чи героїня нерідко спрямовують іронію проти себе самих.

Тема соціальної нерівності, тяжкої підневільної праці часто звучить у наймитських, чумацьких та вояцьких піснях.

Визначальне пізнавальне значення мають історичні пісні, в яких йдеться про реальні історичні події всенародного значення: татаро-монгольську навалу, національно-визвольну боротьбу, селянські повстання проти поміщиків. Нерідко в історичних піснях фігурують реальні історичні особи, зокрема, видатні народні герої: Кармелюк, Байда, Морозенко та ін. Трагічні події битви під Берестечком 1651 р. оспівано в історичній пісні «Виступали козаченьки з високої гори». Це — пісні здебільшого героїчного, епічного, нерідко маршового характеру. До історичних близькі за змістом і характером численні козацькі пісні («Ой на Україні, там серед поля» та ін.).

Страшним соціальним тягарем була рекрутчина, яка відбирала у селян їхніх синів, позбавляючи сім'ю підтримки, а в самого юнака — майбутнє, адже служба тривала 25 років.

Протестом проти гноблення сповнені пісні про наймитство та заробітчанство. Злидні змушували людину шукати роботу далеко від рідної оселі («У неділю рано-вранці» та ін.).

XX століття — якісно нова сторінка української історії — породило нові пісенні жанри. Найвизначніші з них — стрілецькі пісні та пісні національно-визвольної боротьби, продовження лінії історичного козацького піснетворення. У піснях січових стрільців відображено боротьбу українського народу за свою самостійність, за незалежну державу («Їхав стрілець на війноньку» та ін.).

Особливу групу серед ліро-епічних пісень становлять балади, в яких побутова або соціальна тема подається крізь призму народних міфологічних уявлень, тобто з елементами казкової фантастики, як, наприклад, перетворення скривдженої дівчини на зозулю у пісні-баладі «Тече річенька невеличенька».

В окремий розділ зібрано твори літературного походження. Це — пісні, створені на тексти не лише професійних поетів, а й маловідомих. Так само і мелодії цих пісень є авторськими, зафіксованими письмово. Нерідко вірші та мелодії створювалися однією людиною. Більшість таких пісень — романси за характером. Зарахування їх до народних обґрунтоване, адже вони поширюються в народі усним шляхом і набувають щоразу нових варіантів у текстах і мелодіях.

Серед «літературних» пісень найдорожчими для серця кожного українця є, мабуть, пісні на вірші Тараса Шевченка: «Реве та стогне Дніпр широкий», «Думи мої», «Заповіт», «По діброві вітер виє», «Зоре моя вечірняя» та багато інших. Покладені на музику композиторами, співаками та музикантами, Шевченкові пісні стали народними, зажили слави і безсмертя.

Серед улюблених народом пісень слід назвати й такі: «Стоїть гора високая» на слова Л. Глібова, «Дивлюсь я на небо» на слова М. Петренка, музика Л. Александрової.

Ми вважали за необхідне додати до нашої збірки і деякі «літературні» пісні другої половини XX століття, надзвичайно популярні в народі. Це, наприклад, «Рідна мати моя» (слова А. Малишка, музика П. Майбороди), «Марічка» (слова М. Ткача, музика С. Сабадаша), «Гуцулка Ксеня» (слова народні, музика Р. Савицького), «Верховино, мати моя» (слова і музика М. Машкіна), «Червона рута» (слова і музика В. Івасюка) та інші.

Українська народна пісня — прекрасна і глибока, вона — вічно живе джерело духовності та художнього натхнення. Маємо надію, що наші читачі не тільки ознайомляться з поданим тут матеріалом, а й співатимуть цих пісень з любов'ю, вчитимуть їх напам'ять, залучатимуть до співу своїх рідних і друзів.

ГІМН. ІСТОРІЯ НАПИСАННЯ

Це було восени 1862 року в Києві на вулиці Великій Васильківській, 122, де частенько у Павла Чубинського — етнографа, фольклориста і поета — збиралися студенти Київського університету. На одній із вечірок сербські студенти виконували патріотичну пісню. Чубинському вона дуже сподобалася. Він раптом пішов в іншу кімнату, а через пів години вийшов звідти з готовим текстом пісні «Ще не вмерла Україна». Цей вірш відразу поширився серед гуртків, об'єднаних у Громаду.

20 жовтня 1862 року шеф жандармів князь Долгоруков розпорядився вислати Павла Чубинського в Архангельську губернію під нагляд поліціантів «за шкідливий вплив на розум простолюду».

Уперше цей текст був опублікований у львівському журналі «Мета», №4, 1863 року, разом з трьома віршами Тараса Шевченка. Тому тривалий час вважали, що цей патріотичний вірш написав Т. Шевченко. На Західній Україні релігійний діяч, отець Михайло Вербицький, композитор, одноліток Т. Шевченка, написав музику до вірша.

Перша публікація з нотами побачила світ у 1965 році, а 10 березня 1965 року твір виконували на концерті, присвяченому творчості Т. Шевченка, у м. Перемишлі (нині це територія Польщі).

Пісню «Ще не вмерла Україна» як державний гімн уперше виконали 1917 року в УНР та ЗУНР (1918 р.). Як офіційний гімн твір був затверджений в Карпатській Україні, що існувала в 1938-1939 роках.

У радянські часи пісню оголосили «буржуазно-націоналістичною» і жорстоко переслідували тих, хто її поширював. Лише через рік після проголошення незалежності України, у 1992 році, пісня «Ще не вмерла Україна» стала Державним гімном. У 1996 році твір записали у Конституцію України, а 2003 року Верховна Рада ухвалила закон про Державний гімн України, але перший рядок пісні змінили: замість «Ще не вмерла Україна, і слава, і воля» стало «Ще не вмерла України і слава, і воля».

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНИ

Слова П. Чубинського

Музика М. Вербицького

Урочисто

Ще не вмер - ла Ук - раї - ни і сла - ва, і во - ля, ще нам, брат - тя
мо - ло - ді - ї, ус - міх - неть - ся до - ля. Зги - нуть на - ші во - ро - жень - ки,
як ро - са на сон - ці, за - па - ну - ем і ми, брат - тя, у сво - їй сто -
Приспів: рон - - - ці. Ду - шу й ті - ло ми по - ло - жим за на - шу сво -
бо - ду. І по - ка - жем, що ми брат - тя, ко - заць - ко - го ро - ду.

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому.
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще у нашій Україні доленька наспіє.

Приспів.

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже,
За Карпати відіб'ється, згомонить степами,
України слава стане поміж народами.

Приспів.

КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ

Ці пісні – давнього походження, вони пов'язані з порами року. В них у поетичній формі відображене трудове життя українського села минулих століть. До цього циклу належать веснянки та гаївки, петрівчанські та купальські, жнивні та обжинкові, колядки і щедрівки, а також пісні, пов'язані з обрядами весілля та з нагоди народження дитини.

Календарно-обрядові пісні розкривають людські почуття, роздуми, життєвий досвід, побажання та надії, викликані певною порою трудового року, вони овіяні диханням навколишньої природи. І нині в різних областях України ці пісні звучать на традиційних святах весни, врожаю, Різдва.

ВЕСНЯНКИ ТА ГАЇВКИ

Із сивої давнини у слов'янських народів весна вважалась першим річним святом, її зустрічали піснями та іграми. В українського народу це свято пов'язане з далекими язичницькими часами. На Наддніпрянщині, Поділлі, Волині обрядові пісні називають веснянками, а в Галичині – гаївками чи гагілками. Назва «гаївка» пов'язана зі словом «гай», де в давнину збиралась молодь для співів та ігор. «Гагілка» – «глагілка» походить від давньоруського слова «глаголати», тобто говорити, співати, отже означає «співанка».

Гаївки співали переважно в час Великодніх свят, а веснянки – від ранньої весни аж до Зелених свят. В одних місцевостях України починають водити весняні хороводи і танки з того дня, коли вперше закує зозуля, в інших – коли з'явиться пташка – веснянка зі своєю пісенькою («Прилетіла жавориночка»). Веснянка, гаївка становить єдине ціле з хороводом, танцем або грою з пантомімою.

За малюнком танцю веснянки бувають:

1. Кругові, які ведуть, зімкнувшись у коло («Подоляночка», «Ой у перепілки»).
2. Ключові, де учасники стають в один ряд («Янчику», «Горобчику»).
3. Зімкнувшись у два ключі («А ми просо сіяли»). Дівчата діляться на дві групи, беруться за руки, і після кожного куплету дівчина з однієї групи перебігає до другої.

Веснянки і гаївки виконували важливу магічну функцію: прикликати весну, прогнати зиму, виворожити урожайне літо, напроорокувати дівчатам та хлопцям щасливе обрання пари і весілля. Людина обожувала сили природи, прославляючи свої божества певними обрядами, щоб повернути природу на свій бік. Слова Ладо, Лель – як рефрен – мали міфічне значення. Пісні-хороводи («А ми просо сіяли», «Огірочки») мали сприяти буйному зросту врожаю. В основній масі веснянок і гаївок присутня тема кохання та родинних стосунків. Вибір у хороводі дівчини, тестя, тещі, звивання вінків і дарування їх – це все символи кохання, сватання та шлюбу. Для старовинних веснянок характерні вузькі звукоряди. Пізніша мелодика стає більш розвиненою, застосовуються неповні форми мажору («Женчикок-бренчикок»), мінору («Вийди, вийди, Іванку»), октавні звукоряди («А вже весна»). Зберігається принцип повторності основних мотивів – поспівок («Благослови, мати»). Веснянки виконують хором, в унісон або двоголосо. Характер мелодій ліричний, радісний.

БЛАГОСЛОВИ, МАТИ

Помірно

Благослови, мати,
Весну закликати!
Весну закликати,
Зиму проваджати!

Весну закликати,
Зиму проваджати!
Зимочка — в возочку.
Літечко — в човночку.

А ВЖЕ ВЕСНА

Швиденько

А вже весна, а вже красна,
Із стріх вода капле. (3)

Молодому козаченьку
Мандрівочка пахне. (3)

Помандрував козаченько
У чистеє поле. (3)

За ним іде дівчинонька:
«Вернися, соколе». (3)

Помандрував козаченько
З Лубен у Прилуки. (3)

Ой плакала дівчинонька,
Здіймаючи руки. (3)

А В НАШОГО ЖУЧЕНЬКА

Грайливо

Приспів

Дівчата ходять по колу, співаючи.

А в нашого жученька
Золотая рученька.

Ой грай, жуче, ти, небоже,
Бо це тобі не pomoже.

Приспів:

— Грай, жуче, грай,
Недалеко край.

Приспів.

Наша жучка не лінива,
Пішла на став — рибку ймила.

А МИ ПОЛЕ ОРЕМО

Помірно

Хлопці:

— А ми поле оремо, оремо,
Ой дід Ладо, оремо, оремо.

Хлопці:

— А ми стадо займемо, займемо,
Ой дід Ладо, займемо, займемо.

А ми просо сіємо, сіємо,
Ой дід Ладо, сіємо, сіємо.

І до стайні заженем, заженем,
Ой дід Ладо, заженем, заженем.

Дівчата:

— А ми стадо випустим, випустим,
Ой дід Ладо, випустим, випустим.

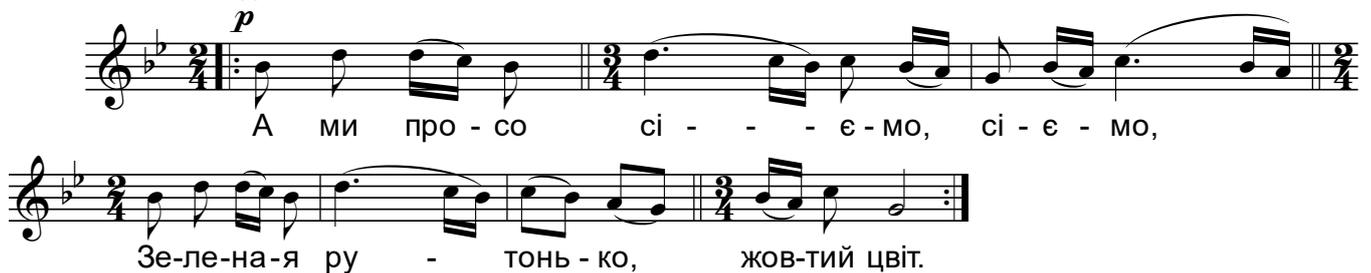
Дівчата:

— А ми стадо викупим, викупим,
Ой дід Ладо, викупим, викупим.

Ваше поле витопчем, витопчем,
Ой дід Ладо, витопчем, витопчем.

А МИ ПРОСО СІЄМО

Швиденько

А ми просо сіємо, сіємо,
Зелена рутонько, жовтий цвіт.

А ми стадо займемо, займемо.
Зелена рутонько, жовтий цвіт.

А ми стадо пустимо, пустимо.
Ой, мій милий, пустимо, пустимо.

А ми стадо викупим, викупим.
Ой, мій милий, викупим, викупим.

ВЕРБОВАЯ ДОЩЕЧКА, ДОЩЕЧКА

Вер - бо - ва - я до - щечка, до - щечка, Нас - теч - ка.
Хо - дить по ній Нас - течка,

Вербовая дощечка, дощечка,
Ходить по ній Настечка, Настечка.

— Де ж ти, Настю, бувала, бувала,
Як діброва палала, палала?

— Відром воду носила, носила,
Та й діброву гасила, гасила.

ВЖЕ ВЕСНА ВОСКРЕСЛА

Вже вес - на во - скресла. — Що ти нам при - нес - ла, — що ти нам при - нес - ла?

Вже весна воскресла.
— Що ти нам принесла? (2)

Сіяна, орана,
Ще й заволочена. (2)

— Принесла вам красу
Господарську рясу. (2)

Ще й заволочена,
Цибулев саджена. (2)

Господарська ряса
Сіяна, орана. (2)

Цибулев саджена,
Пшеницев сіяна. (2)

ВИЙДИ, ВИЙДИ, ІВАНКУ

Весело, жваво

Ви - йди, ви - йди, І - ван - ку, за - спі - вай нам вес - нян - ку!

Зи - му - ва - ли, не спі - ва - ли — вес - ни до - жи - да - ли.

Вийди, вийди, Іванку,
Заспівай нам веснянку!
Зимували, не співали —
Весни дожидали.

Весна, весна, наша весна,
Та що ж ти нам принесла?
Старим бабам по кийочку,
А дівчатам по віночку.

Звила ж я віночок вчора
Звечора, звечора
З зеленого барвіночку
Та й повісила на кілочку.

ГОРОБЧИКУ, ПТАШКУ, ПТАШКУ

Пожвавлено

– Гороб-чи-ку, пташ-ку, пташ-ку, Як же там, як о - ря на
чи не був же ти в на-шім сад-ку?

мак? – Та як о-ря? О-так о - ря.

Ставши в коло, дівчата співають і рухами відтворюють дію, про яку йдеться у веснянці.

– Горобчику, пташку, пташку,
Чи не був же ти в нашім садку?
Як же там, як оря на мак? (2)
– Та як оря? Отак оря. (2)

– Горобчику, пташку, пташку,
Чи не був же ти в садку, в садку?
Як же там, як росте мак? (2)
– Та як росте? Отак росте. (2)

– Горобчику, пташку, пташку,
Чи не був же ти в садку, в садку?
Як же там, як сіють мак? (2)
– Та як сіють? Отак сіють. (2)

– Горобчику, пташку, пташку,
Чи не був же ти в садку, в садку?
Як там, як та й жнуть мак? (2)
– Та як жнуть? Отак жнуть. (2)

– Горобчику, пташку, пташку,
Чи не був же ти в садку, в садку?
Як там, як їдять мак? (2)
– Та як їдять? Отак їдять. (2)

ЗАЇНЬЧИКУ, ЗАЇНЬЧИКУ

Ходою

За-їнь-чи-ку, за-їнь-чи-ку си-ве-сень-кий, го-лу-бе,
го-лу-бе ма-ле-сень-кий. А-ні-ку-ди за-їнь-чи-ку пе-ре-ско-чи-
ти. Ой там, зай-ку, скоч-ком-боч-ком пе-ре-вер-ни-ся, гре-бін-чи-ком

Зайнчыку, зайнчыку сивесенький,
Голубе, голубе малесенький.
Ані куди зайнчыку перескочити. (2)

Приспів:

Ой там, зайку, скочком-бочком
Перевернися,
Гребінчиком розчешися,

Та йди собі на річеньки,
Вибирай си сестриченьки.
Котру хоч,
Тую скоч.

Зайнчыку, зайнчыку, мій братчику,
Не ходи, не топчи рuti-м'яти,
Бо ця рута-м'ятка, як паніматка.

Приспів.

ІШЛИ ДІВКИ ЧЕРЕЗ ДВІР

Пожвавлено

Ішли дівки через двір, через двір,
На них сукні, як мак цвів, як мак цвів.

Стали сукні сяяти, сяяти,
Стала діброва палати, палати!

Стали дівки гасити, гасити,
Відром воду носити, носити.

Скільки в відрі водиці, водиці,
Стільки в дівчат правдиці, правдиці!

Де плавала кладочка, кладочка,
Там ходила Галочка, Галочка.

Цебром воду носила, носила,
Дібровоньку гасила, гасила.

ДЕСЬ ТУТ БУЛА ПОДОЛЯНОЧКА

Помірно

Тут во-на сі-ла, Тут во-на впа-ла, до зем-лі при-па-ла, сім літ не вми-ва-лась,
бо во-ди не ма - ла.

Десь тут була подоляночка,
Десь тут була молодесенька.
Тут вона сіла,
Тут вона впала,
До землі припала,
Сім літ не вмивалась,
Бо води не мала.

Ой устань, устань, подоляночко,
Ой устань, устань, молодесенька!
Умий своє личко,
Та личко біленьке,
Біжи до Дунаю,
Бери молоденьку,
Бери ту, що скраю!

ОЙ ВИХОДЬТЕ, ДІВЧАТА

Помірно

Ой ви-ходь - те, дів - ча - та, Та всеїве - чір на ву - ли - цю Вес - ну
крас - ну стрі - ча - ти, Вес-ну крас-ну ві - та - ти.

Ой виходьте, дівчата,
Та в сей вечір на вулицю
Весну красну стрічати,
Весну красну вітати.

Будем весну стрічати
Та віночки сплітати,
А віночки сплетемо,
Хороводом підемо.

ОЙ ТИ, ЖАЙВОРОНКУ

Помірно

Ой ти, жайворон-ку, ранняя пташи-но, ра - но-ра-нень-ко,
ран-ня-я пта-ши-но, ра - но-ра-нень-ко, ран-ня-я
пта-ши-но.

Ой ти, жайворонку, ранняя пташино,
 Рано-раненько, ранняя пташино. (2)
 Ой чого ж ти так рано з виру вилітаєш,
 Рано-раненько з виру вилітаєш? (2)
 «Мене пташки били, з виру виганяли,
 Рано-раненько, з виру виганяли. (2)
 А в чужій сторонці пшениця по мірці,
 Рано-раненько пшениця по мірці». (2)

ОЙ НЕ РОСТИ, КРОПЦЮ

Рухливо

Ой не рос-ти, кроп - цю, ви-ще й о - го-род-цю. Ой не хо-ди,
 ста - рий, по мо-є-му двор - цю.

Ой не рости, кропцю,
 Вище й огородцю.
 Ой не ходи, старий,
 По моему дворцю.

Бо я тебе, старий,
 Давно незлюбила,
 По твоїх слідочках
 Камінь я котила.

Каміння котюче,
 Сяду, започину.
 Старого люблячи,
 Навіки загину.

ОЙ ТИ, СЕМЕНОЧКУ

Повільно

«Ой ти, Се-ме-ноч - ку, зе-ле-ний бар-він - ку, Ска-жи, ска-жи,
 Се-ме-ноч-ку, я - ку лю-биш дів - ку?» // дів - ку?»

«Ой ти, Семеночку,
 Зелений барвінку,
 Скажи, скажи, Семеночку,
 Яку любиш дівку?»

«Я люблю Оксану,
 Черевички куплю.
 О дерево, клен-дерево,
 Черевички куплю».

А Оксана каже:
 «Я Семена люблю.
 О дерево, клен-дерево,
 Я Семена люблю.

Я Семена люблю,
 Сорочку вишию.
 О дерево, клен-дерево,
 Сорочку вишию».

ЗМІСТ

Гімн. Історія написання.....	12
Ще не вмерла України	13
КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ	14
Веснянки та гаївки	14
Благослови, мати.....	15
А вже весна.....	15
А в нашого жученька.....	15
А ми поле оремо	16
А ми просо сіємо	16
Вербовая дощечка, дощечка	17
Вже весна воскресла	17
Вийди, вийди, Іванку	17
Горобчику, пташку, пташку.....	18
Заїньчику, заїньчику.....	18
Ішли дівки через двір	19
Десь тут була подоляночка.....	19
Ой виходьте, дівчата	20
Ой ти, жайворонку	20
Ой не рости, кропцю.....	21
Ой ти, Семеночку	21
Ой ти, соловейку.....	22
Ой травко-муравко	22
Ой у перепілки	23
Ой у полі два дубки	23
Веснянка	23
Ой дан, білодан	24
Огірочки (гаївка).....	24
Прилетіла жавориночка	24
Соловейку рябий, рябесенький	25
Петрівчанські та купальські	26
Гаєм зелененьким	26
Малая нічка-Петрівочка.....	27
Мала нічка-Петрівочка.....	27
Ой Петре, Петре, Петрівочка	27
Ой Петрівочка минається	28
Уже Петрівочка мина, мина	28
Петрівочка настає	29
Купала на Івана.....	30
Там над річкою	30
Гей, на Івана.....	30
Марина.....	31
Пасеться коник	32
Ой ніхто там не бував.....	32
Ой там купалочка купалася	33
Ой купала купалася	33

Жниварські	34
Кругом женчики	34
Вгору, сонінко, вгору.....	34
Весело на ниву женчики ідуть	35
Ой, снопе, снопе.....	35
Ой на горі жита много	36
Ой казали-говорили.....	36
Пішли дівоньки в долину.....	36
У неділю поранесенько	37
Ой літає соколонько	37
Женці	38
Маланчині	38
Ба й місяцю, ба й королю.....	38
Васильчику, васильчику	39
Меланка ходила.....	39
Меланки ходили.....	40
Ой скаче, скаче коза-небога	40
Колядки і щедрівки	41
Ой сивая та і зозуленька	41
Чи дома, дома, білий молодче	42
Де коза ходить, там жито родить.....	42
Щедрик	43
В галицькій землі.....	44
Коляд, колядниця	44
Ой соколе.....	45
Коляд, коляд, колядниця	45
Возвеселимся.....	46
Небо і земля	46
Нова радість стала.....	47
Добрий вечір тобі.....	48
У Вифлеємі нині новина	49
Бог Предвічний	50
По всьому світу	50
Ангели в небі. <i>Обробка О. Кошиця</i>	51
Бог ся раждає. <i>Музика В. Барвінського</i>	54
Щедрівка.....	58
Щедрий вечір. <i>Музика К. Стеценка</i>	61
Що то за предиво. <i>Обробка А. Гнатишина</i>	62
У нашому дворі. <i>Обробка М. Леонтовича</i>	64
Павочка ходить. <i>Обробка А. Авдієвського</i>	67
Ой рясна-красна в лузі калина. <i>Обробка В. Уманця</i>	68
В полі, полі. <i>Обробка К. Стеценка</i>	69
Ой в лужку, в лужку, на жовтім піску. <i>Обробка К. Стеценка</i>	70
Голосить вістку. <i>Обробка П. Гончарова</i>	74
РОДИННО-ЗВИЧАЄВІ	76
Весільні пісні	76
Короваю-раю.....	76
Місяцю-рогоженьку.....	76

На городі сосна	77
Ой якби я була знала.....	77
Поїдь, поїдь, Федю, до дівки.....	78
Поплели вам вінки	78
Наша Марися	79
Ой ходила Марусенька	79
Співи з нагоди народження дитини.....	80
Ей ліс-дубина	80
Ой щоби наш куманенько	80
Колискові	80
Лю-лю, лю-лю, кітку	81
Ой ну, лю-лі, лю-лі.....	81
Ой ходить сон коло вікон	82
Ходить сонко по вулиці.....	82
Ой ну, котик, котино	82
Ой ти, котку	83
Спи, мій хлопчику прекрасний	83
Дитячі.....	83
Сонечко.....	84
Школярський гімн. <i>Музика Т. Ярославенка</i>	84
Рідна мова. <i>Слова С. Воробкевича, музика М. Гайворонського</i>	85
Там на горі корито.....	86
Сипле сніг. <i>Музика Ф. Колесси</i>	86
Дівка Явдошка.....	87
Тато і мама	87
Любїть свою хату.....	88
Женчикок-бренчикок	88
Мав я ставок на печі	89
Гагілка.....	89
Не йди, не йди, дощику	90
Ой лис до лисиці.....	90
Ой на горі жито.....	91
Ой садове моє яблучко	92
Ой що ж то за шум учинився	92
Полинула чечіточка	93
Сїв горобчик, зажурився	93
Сїв горобчик на паркан.....	94
Лисичка. <i>Музика М. Лисенка</i>	94
Рідний край. <i>Музика Ф. Колесси</i>	94
До рідного краю. <i>Музика Ф. Колесси</i>	95
РОДИННО-ПОБУТОВІ	96
Дівочі та парубоцькі.....	96
Ой батенько — білий цвіт	96
Ой вербо, вербо.....	96
Ой давно, давно	97
Ой з-за гори кам'яної.....	97
Ой у лузі, лузі.....	97

Попід мостом, мостом.....	98
Закувала зозуленька.....	99
Мала мати одну дочку.....	99
Розпустили кучері дівчата.....	100
Налетіли журавлі.....	100
Чорноморець, матінко.....	101
Поза лісом зелененьким.....	101
Чого дуб зелений?.....	102
Оре, Семен, оре.....	103
І вітер не віє.....	103
Усі гори зеленіють.....	104
Ой пряду, пряду.....	104
Ліричні пісні.....	105
Котилася ясна зоря з неба.....	105
Ой у гаю при Дунаю.....	105
Ах ти, вишенька, ти, черешенька.....	106
В кінці греблі шумлять верби.....	106
Гаєм, гаєм зелененьким.....	107
Гей, у лісі, в лісі.....	107
Гаю, гаю, зелен розмаю.....	108
Зайшло сонце за віконце.....	108
За тучами, за хмарами.....	109
Косили ми сіно.....	110
Калинку я ломлю та й кладу на купку.....	110
Летіла зозуля та й казала: «Ку-ку».....	111
Лугом іду, коня веду.....	111
Не хилися, хмелю, в воду.....	112
Ой гаєм, гаєм, тихим Дунаєм.....	112
Ой гаю мій, гаю.....	113
Ой гиля-гиля.....	113
Ой зійди, зійди, ясен місяцю.....	114
Ой коли б той вечір.....	114
Ой на горі сніг біленький.....	115
Ой піду я, піду, куди я ходила.....	115
Котилася зірка та й із підвечірка.....	116
Ой приїхав мій миленький з поля.....	116
Ой співаночки мої.....	117
Ой там у лісі, під кедриною.....	117
Ой ходив Іван понад лиман.....	117
Ой чом не прийшов.....	118
Пасла дівка лебеді.....	118
Посаджу я рожу.....	119
Посадила огірочки.....	119
Розпрягайте, хлопці, коней.....	120
Соловію, соловейчику.....	121
Та нема гірш нікому.....	121
Трава зеленіє від дощу дрібного.....	122
У вишневому садочку.....	122
Цвіте терен, цвіте терен.....	123

Жартівливі пісні	123
Дай борщу, мила.....	123
Де б я не їхала, де б я не йшла.....	124
За городом качки пливуть.....	125
Ой мав же я дві дівчині.....	126
Ой мала я чоловіка.....	127
Ой маю я три червінці.....	127
Добривечір, дівчино.....	128
Гей, люди їдуть по ліщину.....	128
Дівка в сінях стояла.....	129
Заспіваймо пісню веселеньку.....	130
Ой поїхав за снопами, за снопами.....	131
Ішла баба по грибики.....	131
На лотоках ноги мила.....	132
Наїламся, напиламся, лягла виспаламся.....	132
Ой лопнув обруч коло барила.....	133
Кучерява Катерина.....	133
Ой джигуне, джигуне.....	134
Ой дівчино, шумить гай.....	134
Ой під вишнею.....	135
Ой поїхав я до млина.....	136
Ой піду я понад лугом.....	136
Ой посіяв козак гречку.....	137
Ой продала дівчина курку.....	137
Пішла мати на село.....	138
Сіяв мужик просо.....	139
Ой що буде, то буде.....	139
Я в середу родилася.....	140
Як ішов я з Дебречина додому.....	140
Через наше село рота марширує.....	141
СУСПІЛЬНО-ПОБУТОВІ	142
Історичні та козацькі	142
За Сибіром сонце сходить.....	142
Ой п'є Байда.....	143
Виступали козаченьки з високої гори.....	144
Ой Морозе, Морозенку.....	144
Максим, козак Залізник.....	145
Ой на горі та й женці жнуть.....	146
Добрий вечір тобі, зелена діброво.....	147
Веду коня до Дунаю.....	147
Їхали козаки із Дону додому.....	148
Гей, гук, мати, гук.....	148
Засвіт встали козаченьки.....	149
Зелений дубочку.....	150
Козака несуть.....	150
Ой на Україні, там, серед поля.....	151
Ой гоп, гопака.....	151
Ой за гаєм зелененьким.....	152

Ой кряче, кряче та чорненький ворон	152
Прощай, славо.....	153
Чумацькі.....	153
Було літо	153
Зелений дубочок	154
Чумак	154
Над річкою бережком.....	155
Рекрутські та солдатські	155
Не дивуйся, красний світе	155
Червона калина білим цвітом цвила	156
Наймитські.....	156
Брала дівка льон, льон	156
Ой гей! Та ой хто горя не знає	157
У неділю рано-вранці	157
Стрілецькі	158
В горах сумний час настав	158
Ой у лузі червона калина	159
Їхав стрілець на війноньку	160
Повіяв вітер степовий.....	160
ПІСНІ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ.....	161
О, Україно	161
Вже вечір вечоріє	162
Там, під львівським замком	163
Я сьогодні щось дуже сумую.....	163
Балади.....	164
Калина-малина.....	164
Ой в полі береза	164
Тече річенька невеличенька.....	165
НАРОДНІ ПІСНІ ТА РОМАСИ ЛІТЕРАТУРНОГО ПОХОДЖЕННЯ	166
Пісні на вірші Т. Г. Шевченка.....	166
Бандуристе, орле сизий	166
Думи мої, думи мої.....	167
Зоре моя вечірняя	168
По діброві вітер виє	168
Плавай, плавай, лебедонько	169
Реве та стогне Дніпр широкий	169
Садок вишневий коло хати	170
Тече вода в синє море	171
Утоптала стежечку через яр	171
Наш отаман Гамалія	172
Заповіт.....	173
НАРОДНІ РОМАНСИ ТА ПІСНІ ЛІТЕРАТУРНОГО ПОХОДЖЕННЯ	
XVIII – XXI СТОЛІТТЯ, ЯКІ СТАЛИ НАРОДНИМИ	174
Не щибечи, соловейку	174
Дивлюсь я на небо	174

Віють вітри, віють буйні	175
Карі очі, чорні брови	176
Ой ти дівчино зарученая.....	176
Місяць на небі	177
Сонце низенько	177
Стоїть гора високая.....	178
Не питай, чого в мене заплакані очі	178
Чорнії брови, карії очі	179
Їхав козак за Дунай	179
Верховино, мати моя.....	180
Гуцулка Ксеня	181
Марічка.....	181
Ти світи, моя зоре	183
Ми підем, де трави похилі.....	183
Ой вербиченько	184
Чуєш, брате мій	185
Червона рута	185
За лісом, за гаєм.....	186
Рідна мати моя.....	187
Росте черешня в мамі на городі.....	188
Як тебе не любити, Києве мій!	189
Одна калина.....	190
<i>Алфавітний покажчик.....</i>	<i>192</i>
<i>Список використаної літератури .....</i>	<i>198</i>